

TANIM

İnsan ve hayvan davranışlarını, zihinsel süreçlerini, yapı ve süreçlerini, gözlem ve deney gibi bilimsel yöntemleri kullanarak inceleyen, davranış bozukluklarının ve gelişim sorunlarının teşhis ve tedavisi yönünde faaliyetlerde bulunan kişidir.

A- GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,
- Doğum öncesi dönemden başlayarak çocuklukta, gençlikte, yetişkinlik ve yaşlılıkta zihinsel ve fiziksel gelişim süreçlerini inceler. Yaşa bağlı davranış değişikliklerinin tanımlanması, açıklanması ve ölçülmesiyle ilgilenir,
- Organik süreçlerin davranış, düşünce ve duygular üzerindeki etkisini inceler.
- Biyolojik sistemler ile zihnin işlevi ve davranış arasındaki ilişkiyi inceler.
- Beynin biyokimyasal mekanizmaları, beyin mekanizmalarının fonksiyonları, kimyasal ve fiziksel değişikliklerin davranışlara ve duygulara etkisini araştırır,
- Öğrenme, bellek, duyum, algı, biliş, güdü, duygular gibi süreçleri inceler. Bilişsel psikofizyoloji ve nöropsikoloji alanlarında laboratuvar veya alan deneyleri ve değerlendirme yapar,
- Etkili öğrenmenin gerçekleştirilmesi için programların geliştirilmesi, her yaştaki insanın eğitimi için gerekli araç, gereç ve yöntemleri geliştirir,
- Kaygı, sosyallik, başarı gereksinimi, saldırganlık... vb kişilerarası farklılıkları inceler,
- Zihinsel, davranışsal ve ruhsal bozuklukların değerlendirilmesi, nedenlerinin araştırılması ve iyileştirilmesiyle ilgilenir,
- İnsanların birbirleri ile nasıl etkileşime girdiklerini ve sosyal çevrelerden nasıl etkilendiklerini, önyargı ve tutumların nasıl geliştiğini inceler,
- Psikolojik etkenler ile fiziksel sağlık ve hastalık arasındaki ilişkiyi inceler.
- Hastalıkların önlenmesi ve sağlığın sürdürülebilmesi için araştırmacı ve uygulamacı olarak çalışır.
- Sağlığı ve hastalığı etkileyen biyolojik, psikolojik ve sosyal etmenlerle ilgilenir,
- İyileştirme ve üretimi artırma amacıyla psikolojik ilkeleri iş yaşamına uygular. Örgütsel yapı, iş verimi, iş doyumu, tüketici davranışı, personel seçimi, personelin geliştirilmesi... vb konularında çalışır,
- Psikolojik ilkelerin trafik ve yol güvenliği alanına uygulanmasını sağlar. Sürücü yeteneklerinin psikoteknik değerlendirmesini yapar,
- Psikolojinin ilkelerinin hukuk alanında uygulanmasına katkıda bulunur,
- Psikolojinin ilkelerinin spor ortamına uygulanmasını sağlar,

PSİKOLOG

A- GÖREVLER

- Psikolojik bilginin elde edilmesi ve uygulanması sırasında kullanılacak teknik ve yöntemler üzerinde çalışır. Test geliştirir. Araştırma desenleri, veri analizi ve verilerin yorumlanması konularında çalışır,
- Etik ve bilimsel ilkeler doğrultusunda araştırma yapar ve bu araştırma sonuçlarının uygun alanlarda kullanımını sağlar,
- İnsanlarda görülen normal ve normal dışı davranışları; düşünme, öğrenme, duygu ve heyecan gibi insanın psikolojik süreçlerini inceler,
- İnsan ve hayvan davranışlarının fizyolojik nedenleri konusunda araştırmalar yapar,
- İleri derecede davranış bozukluklarının tanı ve tedavisine yönelik çalışmalarda (psikoterapi) bulunur. Hafif uyum sorunlarının çözülmesine yönelik danışmanlık yapar,
- Genel olarak psikolojik gereksinimleri ve sorunları saptar. Çözüm yollarını araştırır,
- Bireylerin mesleki uyumlarının, kişiler arası iletişim becerilerinin geliştirilmesine çalışır.
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Objektif ve projektif testler (zeka testleri, nöropsikolojik testler, kişilik testleri, yetenek testleri, tutum testleri, tutum ölçekleri, ilgi envanterleri, anketler gibi), gözlem ve görüşme kayıtları, istatistiksel veriler,
- Çalışma masası, büro malzemeleri, video ve bilgisayar.

PSİKOLOG

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Psikolog olmak isteyenlerin;

- Sözel yeteneğe sahip,
 - Sosyal bilimlere ilgili ve bu konuda başarılı,
 - İnsanlarla iletişimde bulunmaktan ve onlara yardım etmekten hoşlanan,
 - Başkalarının duygu ve düşüncelerini anlayabilen,
 - Sabırlı, hoşgörülü ve sorumluluk sahibi,
 - Etkin dinleyebilen,
- kişiler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Psikologlar genellikle kapalı ortamlarda, oturarak çalışırlar. Görevlerini yaparken hizmet verdikleri bireylerle, çalıştıkları kurumdaki yönetici ve diğer personelle ve meslektaşları ile iletişim halindedirler.

PSİKOLOG

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Meslek eğitimi; üniversitelerin Edebiyat, İnsan Bilimleri ile Fen-Edebiyat, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültelerinin “Psikoloji” bölümünde verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

- Mesleğin eğitime girebilmek için;
- Lise veya dengi okul mezunu olmak,
 - YKS (Yüksek Öğretim Kurumları Sınavı) kılavuzunda belirtilen giriş koşullarını taşımak.

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Mesleğin eğitim süresi 4 yıldır. Eğitimleri süresince Fizyolojik Psikoloji, Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme, Kişilik Kuramları, Gözlem ve Görüşme Teknikleri, Psikopatoloji, Endüstri ve Örgüt Psikolojisi gibi dersler verilmektedir.

Eğitimleri sırasında öğrencilerin staj yapma zorunluluğu vardır.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Eğitimini başarı ile tamamlayanlara lisans diploması verilir.

PSİKOLOG

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Psikologlar Sağlık Bakanlığı'nda ve üniversitelere bağlı ruh ve sinir hastanelerinde, ruh sağlığı merkezlerinde, kreş ve çocuk bakımevlerinde, huzurevlerinde, çocuk ıslahevleri, cezaevleri ve rehberlik araştırma merkezlerinde görev almaktadırlar.

Psikoloji bölümünü bitiren kişiler, eğitimi sırasında felsefe, sosyoloji gibi alanlarda yeterli düzeyde eğitim görmüş olmak ve öğretmenlik sertifikası almak koşulu ile orta dereceli okullarda felsefe grubu öğretmeni olarak görev alabilirler. Okullarda rehber öğretmen olarak görev alabilmektedir.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

Meslek eğitimleri süresince Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü'nün vermiş olduğu öğrenim kredisi ve yurt hizmetlerinden yararlanabilirler.

Ayrıca, çeşitli resmi ve özel kurum/kuruluşlar tarafından sağlanan burslardan faydalanabilirler.

EĞİTİM SONRASI

Psikologlar, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışmaları durumunda 8. derecenin 1 kademesinden işe başlarlar.

Özel sektörde ise ücretler kişinin tecrübesine, işteki başarısına, çalıştığı kurumun yapısına göre belirlenmektedir.

PSİKOLOG

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Mezunlar yüksek lisans ve akademik kariyer yapabilirler. Akademik kariyerlerine uygun olarak yükseköğretim kurumlarında araştırma görevlisi, doktor, doçent, profesör gibi unvanlara yükselme olanağına sahiptirler.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

Psikologlar, gelişim dönemlerine özgü davranışlar ve zihinsel özellikler, sosyal çevrenin psikolojik olaylara etkisi, işçi-işveren ve iş ilişkileri, psikolojik nedenlere dayalı uyum ve davranış bozuklukları, psikolojik davranış ve süreçlerin değerlendirilmesi ve istatistiksel analizi, davranış nedenlerinin araştırılması ve benzeri konulardaki çalışmalara ağırlık vererek klinik, deneysel, danışmanlık, eğitimsel, endüstriyel, okul, sosyal, gelişimsel, alanlarından birinde yada bir kaçında uzmanlaşabilirler.

Çalıştıkları kurum ve kuruluşlarda, uzmanlık alanları, tecrübeleri, kurum ve kuruluşların hizmet içerikleri doğrultusunda yönetim kademelerinde yer alabilirler.

BENZER MESLEKLER

- Psikolojik Danışman.

PSİKOLOG

H- EK BİLGİLER

I- KAYNAKÇA

- Meslek elemanları,
- ÖSYM Üniversiteler Yüksek Öğretim Programları ve Meslekler Rehberi, 2000 (ÖSYM) Prof. Dr. Y. KUZGUN,
- 9 sayılı T.C. MEB Talim ve Terbiye Kurulu Kararı Şubat/2014,
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması – 08,
- Meslek Danışma komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ- AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>
- ÜNİ-VERİ <https://www.cbiko.gov.tr/projeler/uni-veri>
- Türkiye İş Kurumu web sayfası <https://www.iskur.gov.tr>
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>
- T.C. Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı <http://osym.gov.tr/>
- Bünyesinde “Meslek Bilgi Merkezi” bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri

Bu dosya; meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.